

Súd: Najvyšší súd SR
Spisová značka: 4Tost/13/2018
Identifikačné číslo spisu: 9518100082
Dátum vydania rozhodnutia: 24. apríla 2018
Meno a priezvisko: JUDr. Pavol Farkaš
Funkcia:
ECLI: ECLI:SK:NSSR:2018:9518100082.1

UZNESENIE

Najvyšší súd Slovenskej republiky v senáte zloženom z jeho predsedu JUDr. Pavla Farkaša a sudcov JUDr. Dany Wänkeovej a JUDr. Patrika Príbelského, PhD. v trestnej veci proti obvinenému G. D. a spol., pre zločin športovej korupcie podľa § 336b ods. 1, ods. 3 písm. c) Tr. zák. formou spolupáchateľstva podľa § 20 Tr. zák. a iné, na neverejnom zasadnutí konanom 24. apríla 2018 v Bratislave o sťažnostiach prokurátora Úradu špeciálnej prokuratúry Generálnej prokuratúry Slovenskej republiky a obvinených G. D., Q. P., N. D., G. W., E. F., H. W., proti uzneseniu Špecializovaného trestného súdu z 13. apríla 2018, sp. zn. 3Tp/9/2018, takto

r o z h o d o l :

Podľa § 193 ods. 1 písm. c) Tr. por. sťažnosti obvinených G. D., Q. P., N. D., G. W., E. F., H. W. a prokurátora Úradu špeciálnej prokuratúry Generálnej prokuratúry Slovenskej republiky s a zamietajú.

O d ô v o d n e n i e

Sudca pre prípravné konanie Špecializovaného trestného súdu uznesením z 13. apríla 2018, sp. zn. 3Tp/9/2018, rozhodol o vzatí obvinených G. D., Q. P., N. D., G. W., E. F., H. W., do väzby z dôvodov uvedených § 71 ods. 1 písm. a) Tr. por., s tým že väzba všetkých obvinených začala u nich plynúť dňom 10. apríla 2018 o 11:16 hod. Súčasne podľa § 80 ods. 1 písm. c) Tr. por. väzbu u obvineného G. D., Q. P., N. D., G. W., E. F., H. W., nenahradil dohľadom probačného a mediačného úradníka a u obvineného N. D. zároveň podľa § 81 ods. 1 Tr. por. neprijal peňažnú záruku v sume 10.000,- Eur za nahradenie väzby. Ihneď po vyhlásení tohto uznesenia podali proti nemu obvinení G. D., Q. P., N. D., G. W., E. F., H. W., a prokurátor Úradu špeciálnej prokuratúry Generálnej prokuratúry Slovenskej republiky (ďalej len „prokurátor“) sťažnosti. Rozsah podaných sťažností obvinení vymedzili v dodatočnom odôvodnení tak, že tieto smerujú voči výrokom, ktoré sa ich týkajú a prokurátor podal sťažnosť proti rozhodnutiu vo výrokoch týkajúcich sa obvinených G. D., Q. P., N. D., E. F., nakoľko má za to, že u týchto obvinených sú dané dôvody väzby aj podľa § 71 ods.1 písm. b) a c) Tr. por. Obvinený G. D. v dodatočnom odôvodnení svojej sťažnosti uviedol, že nie sú dané dôvody jeho väzby. Pokiaľ ide o danosť dôvodov útekovvej väzby, tak návrh prokurátora na vzatie do väzby vychádza z hypotézy, že od obvinených, ktorí sú ukrajinskí štátni príslušníci s trvalým pobytom na Ukrajine, možno očakávať, že sa budú vyhýbať úkonom trestného konania, nebudú spolupracovať a preberať písomnosti im doručované. Táto hypotéza je podľa jeho názoru, len domnienkou bez reálneho opodstatnenia, všetci obvinení prejavili záujem prenajať si ubytovanie na Slovensku a byť k tak dispozícii orgánom činným v trestnom konaní. Z uvedeného je podľa obvineného zrejmy aj jeho

záujem spolupracovať a neexistuje dôvodná obava úteku obvineného. Útekovú väzbu neodôvodňuje ani výška jemu hroziaceho trestu. Taktiež nie sú dané dôvody pre jeho kolúznú väzbu alebo preventívnu väzbu, pretože vo veci vystupuje jediný svedok P. W., ktorý už vo veci mal vypovedať a obvinenému nie je zrejmé, ako by malo dôjsť k ovplyvňovaniu svedkov alebo inému mareniu trestného konania. Predpoklad pokračovania v trestnej činnosti nie je taktiež daný, aj s ohľadom na doterajšiu bezúhonnosť obvineného. Záverom sťažnosti obvinený poukázal na fakultatívny charakter rozhodnutia o väzbe, zopakoval svoj názor o neexistencii dôvodov pre jeho väzbu a namietol, že mu nebolo písomne preložené uznesenie o vznesení obvinenia (bolo mu pretlmočené počas výsluchu obvineného dňa 11. apríla 2018, č.l. 70 - pozn. nadriadeného súdu). Vyššie uvedené doplnujúce dôvody sťažnosti boli identicky uvedené aj v sťažnosti obvinených Q. P., N. D., ktorých rovnako ako G. D. obhajuje ten istý obhajca - JUDr. Tomáš Petraško. V podstate z týchto dôvodov obvinení G. D., Q. P., N. D. žiadali, aby Najvyšší súd Slovenskej republiky zamietol sťažnosť prokurátora, zrušil sťažnosťou napadnuté uznesenie, eventuálne nahradil väzbu dohľadom probačného a mediačného úradníka a prepustil obvinených na slobodu. Obvinený G. W. proti rozhodnutiu o vzatí do väzby dôvodil, že v jeho prípade nie sú splnené ani formálne a ani materiálne dôvody väzby, keďže mu nebolo preukázané, čo i len podozrenie zo spáchania skutku mu kladeného za vinu. Stretnutia v reštaurácii I., dňa 10. apríla 2018, sa podľa vlastných slov zúčastnil ako náhodný spolucestujúci, keďže sa dlhoročne pozná s obvineným D., P., D. a chcel využiť príležitosť sa nimi odviezť do Polska, Ržešova, kde viac ako rok podstupuje zdravotnú liečbu. Počas prestávky v Bardejove, najskôr čakal pred reštauráciou a neskôr vošiel do jej vnútra a na rozhovoroch v jej priestoroch bol prítomný iba krátko a aktívne sa ich nezúčastňoval. Vyslovil taktiež názor, že dostatočným dôvodom pre jeho útekovú väzbu, nie je skutočnosť, že je občanom Ukrajiny a z tejto skutočnosti prameniari predpoklad, že by sa vyhýbal trestnému konaniu, je bez reálneho opodstatnenia. Ďalej namietal, že mu nebol doručený písomný preklad uznesenia o vznesení obvinenia (uznesenie mu bolo ústne pretlmočené počas výsluchu obvineného dňa 11. apríla 2018, č. l. 87 - pozn. nadriadeného súdu). V podstate z týchto dôvodov obvinený G. W. žiadal, aby Najvyšší súd Slovenskej republiky zrušil sťažnosťou napadnuté uznesenie a prepustil ho na slobodu. Obvinený E. F. v sťažnosti uviedol, že sankcia, ktorá mu v prípade uznania viny hrozí nie je taká, aby sa vyhýbal trestnému stíhaniu, ak by bol na slobode. Tiež mu nehrozí dlhodobý nepodmienečný trest odňatia slobody. Trvalý pobyt má prakticky na hranici Slovenskej republiky. Úteková väzba preto nie je dôvodná. Obvinený H. W. v sťažnosti uviedol, že sú dôvodné pochybnosti, či vôbec naplnil znaky skutkovej podstaty trestného činu, ktorý mu je kladený za vinu. Takmer nikoho zo spoluobvinených nepozná, aktívne sa do rozhovoru nezapájal. Má úzke pracovné a osobné väzby v Slovenskej republike, dvojité občianstvo a príbuzenský vzťah v Maďarskej republike. Nehrozí mu taká sankcia, aby sa vyhýbal trestnému konaniu. Nie sú u neho preto dané dôvody útekovvej väzby. Prokurátor sťažnosť bližšie písomne nezdôvodnil. Najvyšší súd Slovenskej republiky (ďalej len „najvyšší súd“) ako nadriadený súd preskúmal na podklade vyššie uvedených sťažností, ktoré boli podané oprávnenými osobami včas, podľa § 192 ods. 1 písm. a), písm. b) Tr. por. správnosť výrokov napadnutého uznesenia, proti ktorým sťažovatelia podali sťažnosti, ako i konanie predchádzajúce týmto výrokom a dospel k nasledujúcim zisteniam: Obvinení G. D., Q. P., N. D., G. W., E. F., H. W. sú v preskúmanej veci trestne stíhaní na základe uznesenia vyšetrovateľa Národnej protikorupčnej jednotky - expositúra Východ, Národnej kriminálnej agentúry Prezídia Policajného zboru (ďalej len „vyšetrovateľ“) z 11. apríla 2018, ČVS: PPZ-322/NKA-PK-VY-2018, ktorým bolo im vznesené obvinenie pre zločin športovej korupcie spáchaný vo forme spolupáchateľstva podľa § 20 k § 336b ods. 1, ods. 3 písm. c) Tr. zák. na skutkovom základe, že : dňa 10.4.2018 v čase o 10:12 hod. do 11:16 hod. v priestoroch reštaurácie I. v W. spoločne sľúbili a ponúkali úplatok v presne nezistenj výške pohybujúcej sa v čiastkach od 12.000,- Eur až do 15.000,- Eur, resp. vo výške cca 18.000,-USD, prostredníctvom P. W. bližšie nezisteným hráčom futbalového družstva C. G. W. zato, aby títo hráči svojím konaním ovplyvnili výsledok futbalového zápasu F. W. - C. G. W., ktorý sa mal uskutočniť dňa 10.4.2018 o 16:30 hod. v W. tak, aby v priebehu futbalového zápasu skončil prvý polčas víťazstvom W. a aby celý zápas vyhral F. W. o dva góly. Osobná sloboda všetkých obvinených bola podľa § 85 ods. 1 Tr. por. obmedzená dňa 10. apríla 2018 o 11.16 hod., prokurátor podal návrh na vzatie do väzby na príslušný súd dňa 12. apríla 2018 o 09.30, pričom sudca pre prípravné konanie rozhodoval o väzbe obvinených dňa 13. apríla 2018 o 15.00. Procesné lehoty na rozhodovanie o väzbe preto boli dodržané. Po zistení, že boli splnené všetky formálno-procesné podmienky pre vzatie sťažovateľa do väzby (§ 72 ods. 2, § 85 a § 87 Tr. por.), najvyšší súd ďalej skúmal, či sú dané aj

materiálne podmienky pre obmedzenie osobnej slobody obvinených väzbou; v prvom rade to, či doteraz zistené skutočnosti nasvedčujú tomu, že skutok, pre ktorý bolo začaté trestné stíhanie, bol spáchaný, má znaky konkrétneho trestného činu a či je dané podozrenie, že ho mal spáchať sťažovateľ, a to s takou mierou istoty, ktorá zodpovedá súčasnému štádiu trestného konania (§ 71 ods. 1 Tr. por.). Preskúmaním predloženého spisového materiálu v rozsahu zodpovedajúcom rozhodnutiu o väzbe obvineného dospel aj sťažnostný súd k záveru, že skutkové zistenia uvedené v uznesení o vznesení obvinenia majú v tomto štádiu konania dostatočnú oporu v doposiaľ zabezpečených dôkazoch, na ktoré v dôvodoch napadnutého uznesenia správne poukázal už prvostupňový súd. Pokiaľ ide o účasť obvinených na stíhanej trestnej činnosti, je zatiaľ preukazovaná čiastočne jednak výpoveďou obvineného H. W., ako i výpoveďou svedka P. W.. Komunikácia medzi obvinenými v súvislosti s páchaním trestnej činnosti a P. W. je nateraz preukazovaná i výpisom z telefonической komunikácie medzi svedkom W. a jedným z obvinených. Nateraz dostatočné podozrenie, že trestná činnosť, ktorá sa obvineným kladie za vinu, mala byť páchaná, vyplýva i z utajovanej prílohy vyšetrovacieho spisu, ktorá je na najvyššom súde evidovaná pod č. p. NS-84/2019. Z uvedených dôkazov vyplýva, že na rozhovore v reštaurácii I. sa aktívne zúčastňoval i obvinený G. W., ktorý tvrdí, že bol len náhodný spolucestujúci. Všetci obvinení boli napokon materiálne oboznámení s obsahom obvinenia (uznesenie o vznesení obvinenia im bolo pretlmočené), pričom formálna absencia prekladu uznesenia o vznesení obvinenia nie je takou chybou, ktorá by nateraz dôvodnosť obvinenia oslabovala. Z vyššie uvedeného teda aj podľa názoru najvyššieho súdu v súčasnom štádiu konania vyplýva dôvodnosť trestného stíhania obvinených. Pokiaľ ide o samotné dôvody väzby v zmysle § 71 ods. 1 písm. a) Tr. poriadku, tieto aj podľa názoru najvyššieho súdu sú v tomto štádiu konania prítomné. Podľa § 71 ods. 1 Tr. poriadku obvinený môže byť vzatý do väzby len vtedy, ak doteraz zistené skutočnosti nasvedčujú tomu, že skutok, pre ktorý bolo začaté trestné stíhanie, bol spáchaný, má znaky trestného činu, sú dôvody na podozrenie, že tento skutok spáchal obvinený a z jeho konania alebo ďalších konkrétnych skutočností vyplýva dôvodná obava, že a) ujde alebo sa bude skrývať, aby sa tak vyhol trestnému stíhaniu alebo trestu, najmä ak nemožno jeho totožnosť ihneď zistiť, ak nemá stále bydlisko alebo ak mu hrozí vysoký trest, b) bude pôsobiť na svedkov, znalcov, spoluobvinených alebo inak mariť objasňovanie skutočností závažných pre trestné stíhanie, alebo c) bude pokračovať v trestnej činnosti, dokoná trestný čin, o ktorý sa pokúsil, alebo vykoná trestný čin, ktorý pripravoval alebo ktorým hrozil. Dôvodnosť väzby v zmysle § 71 ods. 1 písm. a) Tr. poriadku (tzv. úteková väzba) je daná najmä skutočnosťou, že všetci obvinení sú cudzími štátnymi príslušníkmi a nemajú na území Slovenskej republiky žiadne sociálne ani iné väzby. Pre posudzovanie existencie dôvodov útekovvej väzby sú ako faktory relevantné predovšetkým charakter a morálka obvinených, ich mravy, domov, zamestnanie, majetok, všetky druhy väzieb ku krajine, v ktorej sa trestné stíhanie vedie, ako i kontakty v zahraničí. V danom prípade je evidentné, že pri absencii akýchkoľvek väzieb na území Slovenskej republiky hrozí reálne obava, že v prípade ponechania na slobode sa budú obvinení pobytom mimo územia Slovenska vyhýbať trestnému stíhaniu. Na tom nič nemení ani zo strany niektorých obvinených deklarovaná snaha, prenajať si na území Slovenska nehnuteľnosť a bývať v nej počas vedenia trestného konania. Napokon, u niektorých obvinených existuje podozrenie, že sa už minulosti mali na obdobnej trestnej činnosti podieľať a môže im byť za toto konanie formálne vznesené obvinenie. To len posilňuje obavu, že sa budú chcieť „rozšíreniu“ obvinenia a trestnoprávnym následkom vyhnúť pobytom mimo Slovenskej republiky. Najvyšší súd pritom pripomína, že pri rozhodovaní o väzbe nemožno požadovať, aby súd urobil úplne a bez akýchkoľvek pochybností istý záver, že ak nebude obvinený vzatý do väzby, bude sa nutne správať spôsobom uvedeným v § 71 Tr. por. Požiadavka istoty (bezvýhradného záveru) je nutná predovšetkým pri meritórnom rozhodovaní (o vine a treste) a pri rozhodovaní o väzbe nie je reálna. Na druhej strane však pri konštatovaní existencie dôvodov väzby nemôže ísť len o dostatočne neodôvodnené „hmlisté“ podozrenie. Zároveň je potrebné poukázať na skutočnosť, že trestné konanie je zatiaľ v počiatočnej fáze a bude úlohou ďalšieho prípravného konania ozrejmiť všetky detaily trestnej činnosti, ktorá mala byť spáchaná. Najvyšší súd sa následne rovnako ako súd prvého stupňa zaoberal úvahou, či neprichádza do úvahy nahradenie väzby iným, menej invazívnym spôsobom, a to najmä podľa § 81 ods. 1 Tr. por. (nahradenie väzby peňažnou zárukou) alebo § 80 ods. 1 písm. c) Trestného poriadku (dohľad probačného a mediačného úradníka). Vzhľadom na osoby obvinených, ktorí nemajú k Slovenskej republike žiadne sociálne ani iné väzby, však takýto postup ani podľa názoru najvyššieho súdu v súčasnosti nie je dôvodný a zjavne by sa minul účinkom. Vo vzťahu k sťažnosti prokurátora, ktorý sa domáhal u obvinených G. D., Q. P.,

N. D., E. F. i rozhodnutia o existencii dôvodov kolúznej a predstížnej väzby podľa § 71 ods. 1 písm. b), c) Tr. por. je potrebné súhlasiť s názorom súdu prvého stupňa, že tieto momentálne nie sú dané. Je potrebné poukázať na skutočnosť, že trestná činnosť je momentálne zadokumentovaná, rozkrytá, boli vykonané procesné úkony, ktoré podozrenie z jej spáchania nateraz preukazujú, a preto neexistuje dôvodná obava, že by v páchaní danej trestnej činnosti mali obvinení pokračovať. Rovnako ani neboli identifikované konkrétne osoby, ktoré by mohli obvinení ovplyvňovať, resp. nebola zistená konkrétna obava, ako by mohli obvinení inak mariť výsledky vyšetrovania. Na základe uvedených dôvodov bolo preto rozhodnuté o zamietnutí sťažností obvinených i prokurátora, pretože nie sú dôvodné.

Poučenie :

Proti tomuto uzneseniu nie je sťažnosť prípustná.